

Kh. Antwerpen, afd. Tongeren, 5e k., 29 september 2017

Zet.: de h. G. Hermans, rechter, J. Meekers en D. Geurts, rechters in handelszaken,
Pleit.: Mr. S. Grosemans

Verzoekschrift WCO – Vennootschap onder firma (VOF) - Eén verzoekschrift voor zowel de VOF als voor haar vennoten – Onontvankelijk

Het neerleggen van één verzoekschrift, waarin zowel voor een VOF als voor haar werkende vennoten om bescherming wordt gevraagd in het kader van de WCO, is niet ontvankelijk. De vennoten kunnen niet persoonlijk worden veroordeeld op grond van verbintenissen van de vennootschap zolang deze vennootschap zelf niet is veroordeeld (artikelen 203-204 W. Venn.). Toegepast op de WCO betekent dit dat eerst de situatie van de VOF moet worden uitgeklaard vooraleer de situatie van de hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijke vennoten aan de orde kan komen. Er moet met andere woorden, voor zover een procedure van gerechtelijke reorganisatie wordt geopend voor de VOF, eerst een reorganisatieplan opgesteld en goedgekeurd alsook gehomologeerd zijn door de schuldeisers en de rechtbank vooraleer de situatie van de vennoten kan worden behandeld.

Requête LCE – Société en nom collectif (SNC) – Une seule requête tant pour la SNC que pour ses associés – Irrecevable

Le dépôt d'une seule requête, dans laquelle la protection est demandée tant pour une société en nom collectif que pour ses associés dans le cadre de la LCE, est irrecevable. Les associés ne peuvent pas être condamnés personnellement à raison d'engagements de la société tant que cette société n'a pas été condamnée elle-même (articles 203-204 Code soc.). Appliqué à la LCE, ceci signifie que la situation de la société en nom collectif doit être clarifiée avant que la situation des associés solidairement et indéfiniment responsables ne puisse être envisagée. En d'autres mots, il faut d'abord, pour autant qu'une procédure de réorganisation judiciaire soit ouverte pour la société en nom collectif, qu'un plan de réorganisation soit rédigé, approuvé et homologué par les créanciers et le tribunal avant que la situation des associés puisse être traitée.

(V.O.F. Fugo, Kelly P. en Karel H.)¹

1.

De rechtbank dient na te gaan of de grondvoorwaarden voor het toekennen van een gerechtelijke reorganisatie voldaan zijn, en dit in functie van artikel 23 van de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen. Het enige criterium daarbij bestaat erin dat de continuïteit van de onderneming bedreigd dient te zijn, onmiddellijk of op termijn. Uit de stukken blijkt dat verzoeker inderdaad zijn schulden niet kan voldoen en dat de continuïteit van de onderneming bedreigd is.

De rechtbank van koophandel kan de gerechtelijke reorganisaties om drie redenen toestaan: om een minnelijk akkoord met de schuldeisers te bereiken, om een reorganisatieplan op te stellen, of

---

¹ Volgens een bericht in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 30 oktober 2017 werden de VOF FUGO en zijn beide vennoten op bekentenis failliet verklaard.

om een gerechtelijke overdracht door te voeren.

Bij het inleidend verzoekschrift, neergelegd op 8 september 2017, wordt om een opschorting gedurende zes maanden verzocht met het oog op het verkrijgen van een collectief akkoord met de schuldeisers van verzoekende partijen, overeenkomstig art. 44 - 58 W.C.O.

2. Het inleidend verzoekschrift

In het inleidend verzoekschrift wordt uitgelegd dat de VOF FUGO een onderneming is met twee bedrijfsactiviteiten:

- de verkoop en de installatie van open haarden en kachels;
- de verkoop, installatie, herstelling en onderhoud van centrale verwarming.

De vennootschap werd opgericht op 20 juli 2010 met een kapitaal van € 2500,00 dat volledig volstort werd en stelt momenteel één personeelslid tewerk.

Aanvankelijk waren het magazijn en de toonzaal van de VOF FUGO gevestigd te Tongeren, Wijkstraat, waar een maandelijkse huur verschuldigd was van € 700,00. Momenteel zijn het magazijn en de toonzaal overgebracht naar een pand aan de Luikersteenweg, 84, te Tongeren waarvoor een maandelijkse huur verschuldigd is van € 2500,00.

Dit laatste pand is veel groter zodat er meer voorraad werd aangekocht en bijgevolg ook meer stock (ongeveer € 170.000,00) aanwezig is.

In het verzoekschrift wordt uitgelegd dat er in het jaar 2014 personeel bijgekomen is, dat een bijkomende camionette werd aangekocht alsook divers materiaal. De VOF FUGO nam dan grotere werven aan, maar met de nieuwe activiteit van de centrale verwarming zouden diverse problemen zijn opgedoken zodat er in het jaar 2015 een verlies gemaakt werd van € 70.000,00. Verzoekende partijen leggen uit dat ze de financieel slechte toestand slechts in het jaar 2016 zouden hebben opgemerkt, zij het dat ze nadien onmiddellijk een aantal saneringsmaatregelen zouden hebben genomen: er werd personeel ontslagen, het reclamebudget werd drastisch verminderd, de extra camionette werd verkocht en de uitbesteding via onderaanneming werd stopgezet.

Sedert de zomer van 2017 zouden de schuldeisers hun geduld hebben verloren en zou een aantal onder hen uitvoeringsmaatregelen hebben laten nemen waardoor de continuïteit van de VOF FUGO ernstig in het gedrang zou gekomen zijn.

Het eigen vermogen zou van € 112.809,27 (situatie per 31/12/2012) geslonken zijn naar € 61.464,85 (situatie per 30/6/2017).

De schulden zouden op heden belopen op € 203.599,41 in hoofdsom en € 39.423,42 in kosten.

De omzet beliep per 31/12/2012 op € 885.345,04 en per 31/12/2016 op € 615.632,17, terwijl de omzet per 30/6/2017 beliep op € 159.487,04. Er wordt hierbij opgemerkt dat de omzet weliswaar lager is maar dat winst gemaakt wordt.

De vennoten hebben een rekening-courantschuld aan de vennootschap van € 19.022,60.

Voor wat de sanering betreft verwijst men naar de reeds genomen maatregelen en het feit dat men de activiteit van centrale verwarming terug wil afstoten.

De hoofdelijk aansprakelijk te vennoten van de VOF FUGO, mevrouw P en de heer H, vragen in hetzelfde verzoekschrift mee bescherming in het kader van de WCO, "beperkt tot de schulden in opschorting van FUGO VOF". Ze voegen eraan toe "Indien de hoofdelijk aansprakelijke vennoten van FUGO VOF niet mee bescherming krijgen onder de WCO van FUGO VOF heeft de WCO voor FUGO VOF geen zin. De hoofdelijk aansprakelijke vennoten dienen mee ruimte te krijgen om een reorganisatieplan op te stellen om de schulden van VOF FUGO in het kader van het

reorganisatieplan terug te betalen”.

3. Het verslag van de gedelegeerd rechter

3.1

De gedelegeerd rechter haalt aan dat de stap naar een groter en uitgebreider pand en de uitgebreide activiteiten een “erg fnuikend effect hadden op de gang van zaken en de resultaten van dit bedrijf, dat toch veelbelovend was gestart”.

Zo werd op de omzet van circa € 900.000 in 2015 meer dan € 70.000 verlies gemaakt en was de cashflow, bestemd voor het delgen van de schulden, ruim € 40.000 negatief. Op een vrijwel gelijkaardige omzet werd in 2012 ruim € 145.000,00 winst geboekt en werd € 53.000,00 belastingen betaald.

Het eigen vermogen van € 44.764 is per 30/6/2017 vrijwel volledig verdwenen (er rest nog € 9880).

De gedelegeerde rechter komt tot volgend besluit:

“De onderneming heeft de voorbije 1,5 jaar een sterke terugloop gekend in omzet en, door de kostenstructuur, toenemende liquiditeitstekorten opgestapeld. De voorbije maanden/weken werden de leveranciers (na dwangbevelen) nog afgebouwd maar ten koste van andere schuldeisers en ten koste van de financiering van de courante activiteiten. Uiteindelijk is de VOF nu vastgelopen en bedreigd in haar verder bestaan door de beslagen en de geplande publieke verkopen van haar activa. De continuïteit is in zoverre bedreigd dat, zonder bescherming, weldra een falingsonvermijdelijk is”.

De gedelegeerde rechter voegt er nog aan toe: “Het prognose-scenario berekent winsten maar geen cash-overschotten! Winsten betekenen niet noodzakelijk kastegoeden aangezien de winsten ook stockaankopen, klantenvorderingen enz. kunnen financieren”.

De gedelegeerde rechter adviseert, onder voorbehoud voor wat de ontvankelijkheid betreft (zie hieronder), gunstig voor een voorlopige opschorting gedurende maximum drie maanden en voegt eraan toe: “Daarbij zal alleszins heel duidelijk moeten worden gesteld wat de liquiditeitsimpact (kasstromen) betekent van de sanering en dient er absolute duidelijkheid te komen met welke middelen de rekening-courant zal worden terugbetaald”.

De rechtbank voegt eraan toe dat over de klantenvorderingen (€ 109.000 in 2015) geen verdere informatie wordt gegeven.

3.2

De gedelegeerd rechter signaleerde zowel mondeling als schriftelijk aan de verzoekende partijen dat er zich hier toch wel een probleem kan stellen voor wat de ontvankelijkheid van het verzoekschrift betreft nu dit in één verzoekschrift werd ingediend zowel voor de VOF FUGO als voor de vennoten.

In antwoord daarop legden verzoekende partijen besluiten neer op de zitting van 22 september 2017 waarin zij hun volgehouden intentie om gezamenlijk een verzoekschrift neer te leggen blijven verdedigen.

4. De ontvankelijkheid

De vraag stelt zich of het neerleggen van één verzoekschrift, waarin zowel voor een VOF als voor de werkende vennoten bescherming wordt gevraagd in het kader van de WCO, wel ontvankelijk is.

Volgens artikel 2 § 2 W. Venn. heeft de VOF rechtspersoonlijkheid. De vennoten zijn evenwel

onbeperkt en hoofdelijk gehouden tot de vennootschapsschulden.

De hoofdelijke en onbeperkte aansprakelijkheid van de vennoten is een regel die de openbare orde raakt en waarvan dus niet kan worden afgeweken, zelfs niet bij statutaire bepaling. Het gevolg is dat de schuldeisers hun schuld voor het geheel mogen verhalen op elk der hoofdelijke schuldenaars. (art. 201 W. Venn.; o.a. R. BUTZLER - H. GEINGER – N. HEIJERICK, *Inleiding tot het vennootschapsrecht*, Die Keure, 1989, Blz.32, punt B, 1).

(a)

Wel kunnen de vennoten in dat geval niet persoonlijk worden veroordeeld op grond van verbintenissen van de vennootschap zolang deze vennootschap zelf niet is veroordeeld. (art. 203-204 W. Venn.)

Toegepast op de WCO betekent dit dat eerst de situatie van de VOF moet worden uitgeklaard vooraleer de situatie van de hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijke vennoten aan de orde kan komen. Er moet met andere woorden, voor zover een procedure van gerechtelijke reorganisatie wordt geopend voor de VOF, eerst een reorganisatieplan opgesteld en goedgekeurd alsook gehomologeerd zijn door de schuldeisers/rechtbank vooraleer de situatie van de vennoten kan worden behandeld.

Dit belet niet dat, naast een verzoekschrift tot gerechtelijke reorganisatie neergelegd door de VOF, een apart verzoekschrift zou worden neergelegd voor de hoofdelijk en onbeperkte aansprakelijke vennoten.

In dat verband zij aangehaald dat in het aanvankelijk verzoekschrift en de aanvankelijk neergelegde stukken totaal geen informatie werd verschaft over de persoonlijke situatie van de vennoten. Het is slechts nadat de gedelegeerd rechter dit zowel mondeling als in zijn verslag had gesignaleerd dat te elfder ure (de avond voor de zitting) stukken over de persoonlijke situatie van de vennoten werden neergelegd.

Door deze proceshouding illustreerden verzoekende partijen dat inderdaad eerst de situatie van de VOF moet worden uitgeklaard.

(b)

Er kan eveneens verwezen worden naar artikel 33 WCO waarin bepaald werd dat de opschorting ten goede komt aan een aantal in art. 33 § 2 opgesomde personen, maar waarin de hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijke vennoten van een VOF niet werden vermeld. Belangrijk is ook dat deze bepaling uitdrukkelijk de bescherming beperkt tot schulden waartoe de echtgenoot of partner krachtens de wet verbonden is, en niet de schulden ingevolge een vrijwillig gestelde rechtshandeling.

In artikel 33 § 3 WCO werd voorzien dat, onverminderd de toepassing van de artikelen 2043 bis tot 2043 octies BW, de opschorting de medeschuldenaars en de schuldenaars van persoonlijke zekerheden niet ten goede komt.

De term “medeschuldenaar” omvat zowel de medeschuldenaars in de strikte betekenis van hen die op dezelfde wijze als de hoofdschuldenaar gehouden zijn, als de hoofdelijk gehouden schuldenaars. (A. ZENNER, J.Ph. LEBEAU, C. ALTER, *La loi relative à la continuité des entreprises – A l'épreuve de sa première pratique*, Brussel, Larcier, 2010, 162).

Dit betekent echter niet dat de opschorting in het kader van een gerechtelijke reorganisatie zowel door de VOF als door de hoofdelijk en onbeperkt gehouden vennoten in één en hetzelfde verzoekschrift kan worden gevraagd.

Ter vergelijking kan verwezen worden naar de situatie van de borg die ook in een aparte

procedure binnen de gerechtelijke reorganisatie een beslissing inzake de borgstelling kan/moet uitlokken. (Artikel 33 WCO)

Er kan eveneens verwezen worden naar de mogelijkheid die bestaat, maar slechts nadat een gerechtelijke reorganisatie werd geopend, om handlichting te vragen van bewarende beslagen die voorafgaand aan de aanvraag van de gerechtelijke reorganisatie werden gelegd.

Uit deze twee situaties kan enkel besloten worden dat de bedoeling van de wetgever bij de WCO was/is om onderscheiden situaties, zoals de onderscheiden situatie van de VOF enerzijds en de vennoten anderzijds, apart te laten behandelen.

(c)

Ook om praktische redenen dient noodzakelijkerwijze geopteerd voor twee aparte verzoekschriften/procedures in voorliggende situatie.

Het gaat inderdaad om aparte vermogens en een op te stellen reorganisatieplan in het kader van één enkele procedure (voor de VOF en de hoofdelijk en onbeperkt gehouden vennoten samen) zal ongetwijfeld tot praktische en wellicht ook juridische, moeilijkheden leiden. De vennoten hebben niet alleen een apart (van de vennootschap onderscheiden) vermogen en ook andere activa en passiva, ze zullen inderdaad ook slechts gehouden zijn in de mate zoals in het voor de VOF opgestelde, goedgekeurde en gehomologeerde reorganisatieplan zal bepaald zijn.

Deze moeilijkheden kunnen vermeden worden wanneer eerst de procedure voor de VOF wordt afgerond en definitief is (ingevolge het verstrijken van de beroepstermijn) en nadien de procedure voor de vennoten wordt verdergezet/afgerond.

(d) Besluit

In deze omstandigheden besluit de rechtbank tot de onontvankelijkheid van de vordering zoals die werd gesteld.

[...]